Een woord ten afscheid

Met ingang van 1 januari 1968 zal een andere hoofdredacteur De Militaire Spectator leiden en dat is voor mij een reden al mijn medewerkers uit het verleden en het heden te bedanken voor de vele, uitstekende diensten die zij mij, en daardoor dus dit vooraanstaande militaire maandblad, hebben bewezen. Diensten, zonder welke ik mijn taak nimmer had kunnen volbrengen.
Onder die medewerkers rangschik ik in de eerste plaats de directeur van Moormans Periodieke Pers en mijn mederedacteuren, maar verder ook allen, die in enigerlei vorm iets met het uitgeven van het blad te maken hebben.

Ik heb om verschillende redenen gemeend te moeten overgaan tot het neerleggen van deze functie, die ik uiteraard zeer ambieerde. Ik zal die redenen niet alle noemen, maar wil toch wel een enkele uitzondering maken.

Ondanks alle beweringen van het tegendeel van derden, moet de hoofdredacteur van een blad als De Militaire Spectator in zijn huidige vorm, een actief dienend oficier zijn. De moderne tijd, met zijn steeds sneller om zich heen grijpende technische — en dus ook tactische — ontwikkeling, maakt dat men, indien men niet meer doorlopend in het harnas is, uit de noodzakelijke details geraakt. En als hoofdredacteur dient men daarvan wél op de hoogte te zijn.
Verder is het naar mijn mening verkeerd zich nog in enigerlei vorm met een commando te bemoeien, dat men juist heeft neergelegd en De Militaire Spectator redigeren zonder contacten met het Legerkorps is onmogelijk.
En tenslotte is men in geen enkele functie onvervangbaar!

Dit was een selectie uit een veelvoud van redenen en ik wil het hierbij laten.

Als nieuwe hoofdredacteur zal Brigade-Generaal H. A. Thoonsen optreden, thans Directeur Hogere Krijgsschool.
Ik geef mijn functie met vertrouwen aan hem over en wens hem veel succes.
Ten faveure van De Militaire Spectator, maar vooral ook van onze land- en luchtstrijdkrachten!

E. J. C. VAN HOOTEGEM
Luitenant-Generaal der Infanterie

Automatisering

* * Wie een blik werpt in de advertentie-
* pagina's van week- en dagbladen wordt ongetwijfeld getroffen door de frequentie waarmee computerfabrikanten, in de meest lovende bewoordingen, hun waren aanprijzen.
Voorts blijkt uit diezelfde advertentiepagina's dat de vraag naar programmeurs, systeemanalisten, enz., kortom naar personeel dat direct of indirect bij het gebruik van deze „rekenmachines" betrokken is, voortdurend stijgt.

Een en ander duidt erop dat een ontwikkeling, die reeds geruime tijd de aandacht vroeg, in een stadium van snelle concretisering is getreden.

Tot voor kort beschikte de mens, in het algemeen gesproken, slechts over een machine die de capaciteit van het menselijk manuale handelen verbeterde en vergrootte.
Nu heeft zich daarbij de machine gevoegd die, in relatie met het menselijk brein, een objectivering en versnelling van denkprocessen mogelijk maakt. Dat dit op alle mogelijke terreinen van wetenschap en van het maatschappelijk leven verregaande gevolgen zal hebben, laat zich licht raden.

Onontkoombaar zal deze ontwikkeling ook haar stempel drukken op het militaire gebeuren. Niet alleen valt een herziening van middelen en methoden in de militaire planningsfeer te voorzien maar eveneens een grondige wijziging in de besturingssystemen zoals wij die vandaag kennen.
De structuur van de leiding zal veranderen. Functies zullen vervallen, aan appreciatie inboeten en een andere inhoud krijgen; nieuwe functies zullen ontstaan. De verhouding mens - machine - wapens zal zich wijzigen, evenals de verhouding van de mens tot de (militaire) groep waarin hij werkt en leeft.

De problemen die hiermee gepaard gaan zijn gecompliceerd, niet in het minst omdat het een dwingende eis blijft in het dynamisch proces, dat zijn aanloop heeft genomen, voortdurend een optimaal resultaat te blijven bereiken.
Bij het doelmatig functioneren van de krijgsmacht in deze veranderende omstandigheden is iedere militair betrokken. Inzicht in de geschetste materie is daarom niet slechts een wenselijkheid maar zelfs een noodzaak. Dit geldt in het bijzonder voor het officierskorps.

In redelijke frequentie zullen in De Militaire Spectator artikelen verschijnen die zich bezighouden met onderwerpen uit de cybernetica, de ergonomie, de „management"-problematiek, enz. Dat is echter niet genoeg. Een bredere oriëntering is nodig; geïntegreerd in het militaire onderwijs, maar ook door zelfstudie. Met alleen maar kennis van de tactiek, de wapentechniek en al hetgeen daarmee samenhangt komen wij er in de toekomst niet meer.